

Anmeldelse

De glemte voksne

- Omsorg for pårørende til kronisk syge

Anne Diemer, Velux Fonden 2020

Anmeldt af Hanne Gullestrup

'I vores samfund forventer vi, at de pårørende tager sig af deres nærmeste, når de bliver syge. Også når sygdommen bliver langvarig, kronisk, eller medfører varig svækkelse. Det finder de pårørende også rigtigt og naturligt.'

Således indledes Anne Diemers bog med en konklusion. *Forventer* er nøgleordet her, idet det ingenlunde fremgår af lovgivning eller daglig samarbejdspraksis, men er en 'tavs' forventning.

Gennem interviews og analyse af tilsvarende nedskrevne beretninger (debatindlæg, kronikker ol.) går forfatteren på opdagelse i denne forventning og hvordan den udleveres i praksis. Usynligheden i det *forventede* men ikke-italesatte synes at medføre en række u hensigtsmæssigheder og mangler i hjælpen til disse pårørende, 'de glemte voksne'. Det gælder fx guidning i at finde rundt i det offentlige system og frem til der, hvor der i lovgivningen er mulighed for støtte. 'Det var kaotisk, og nej, der var ingen der hjalp med at vise vej gennem kaos.' (s.15)

Men det gælder tilsvarende den store forskel det gør, når velfærdssystemet tager opgaverne på sig. 'Da han skulle hjem, var der allerede lagt en plan for ham fra kommunens side. Der blev taget hånd om ham fra starten. De har kunnet se, at det var helt nødvendigt.' (s.16)

Udover at rumme en værdifuld casesamling til brug for uddannelse og efteruddannelse i velfærdssystemet, indeholder bogen også et resumé, hvor konkrete ønsker, der kan udledes af interviews og øvrige kilder, kan omsættes i den omsorg pårørende, til kronisk syge har brug for. Nogle peger i retning af den pårørendes nærmeste, andre i retning af frivilligsektoren, andre i retning af ting, den offentlige forvaltning kan sætte i værk:

- Et mere aktivt støttende familie- og vennenetværk.
- Samme kontaktperson i kommunen
- At andre tager initiativ til kontakt
- Smidigt og respektfuldt samarbejde med det offentlige, at man bliver inddraget i alle væsentlige beslutninger omkring den syge.
- Effektiv genoptræning og forebyggelse
- Aflastning, planlagt og i trygge rammer
- Viden om sygdommen, behandlingen og støttemuligheder
- Gensidig undervisning
- Tilbud om støtte/samtale/selvhjælpsgruppe med ligestillede

Sidst i bogen supplerer forfatteren selv med en række forslag, der kan forbedre omsorgen for pårørende.

Som inspiration til at sætte gang i debatten om relevante tiltag og løsninger anbefales bogen.